



MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Warszawa, dnia 30 czerwca 1959 r.

Nr 58

TRESC:

Poz.:

UCHWAŁY RADY MINISTRÓW:

- 278 — nr 187 z dnia 12 maja 1959 r. w sprawie rewizji finansowo-księgowej państwowych jednostek organizacyjnych 477
- 279 — nr 213 a z dnia 22 maja 1959 r. o przedłużeniu mocy obowiązującej uchwały z dnia 5 lutego 1958 r. w sprawie premiewego funduszu dewizowego dla kopalń węgla kamiennego 483
- 280 — nr 228 z dnia 1 czerwca 1959 r. w sprawie przygotowania pomieszczeń zastępczych dla osób usuwanych z lokali mieszkalnych na podstawie prawomocnych orzeczeń 484
- 281 — nr 241 z dnia 9 czerwca 1959 r. w sprawie jednolitych norm czasu i stawek jednostkowych dla robotników zatrudnionych przy ręcznych pracach załadunkowych i wyladunkowych 485

ZARZĄDZENIA:

- 282 — nr 100 Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 czerwca 1959 r. w sprawie zasad ustalania okresów pracy i ciągłości pracy uprawniających do nagród za wieloletnią pracę (gratyfikacji jubileuszowych) 485
- 283 — nr 104 Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 1959 r. w sprawie urlopów pracowniczych na kształcenie się korespondencyjne i zaoczne 486
- 284 — nr 105 Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 1959 r. w sprawie zachowania prawa do niektórych świadczeń przez pracowników resortu górnictwa i energetyki, zwolnionych od pracy zawodowej do pracy w organizacjach politycznych i społecznych 487
- 285 — Ministrów Komunikacji, Obrony Narodowej oraz Spraw Wewnętrznych z dnia 8 czerwca 1959 r. o zmianie zarządzenia z dnia 5 września 1954 r. w sprawie pozwoleń na prowadzenie pojazdów mechanicznych 487
- 286 — Ministrów Łączności oraz Pracy i Opieki Społecznej z dnia 10 czerwca 1959 r. w sprawie określenia stanowisk roboczych w resorcie łączności objętych wykazem prac wykonywanych w warunkach szkodliwych dla zdrowia, uprawniających do zaliczenia do I kategorii zatrudnienia 488
- 287 — Ministra Zdrowia z dnia 12 czerwca 1959 r. zmieniające zarządzenie z dnia 29 maja 1958 r. w sprawie zasad i trybu uznawania lekarzy za specjalistów 488

INSTRUKCJE:

- 288 — Ministra Finansów z dnia 17 czerwca 1959 r. zmieniająca instrukcję z dnia 5 kwietnia 1958 r. w sprawie wykonania ustawy o funduszu gromadzkim na niektóre cele miejscowe 488
- 289 — Ministra Komunikacji z dnia 8 czerwca 1959 r. zmieniająca instrukcję z dnia 8 marca 1955 r. dla wydziałów komunikacji drogowej prezydiów rad narodowych w sprawie czynności biurowych związanych z wydawaniem i cofaniem pozwoleń na prowadzenie pojazdów mechanicznych 490

278

UCHWAŁA Nr 187 RADY MINISTRÓW

z dnia 12 maja 1959 r.

w sprawie rewizji finansowo-księgowej państwowych jednostek organizacyjnych.

Dla uregulowania jednego z najistotniejszych zagadnień kontroli działalności państwowych jednostek organizacyjnych, jakim jest rewizja finansowo-księgowa — Rada Ministrów na podstawie art. 63—70 ustawy z dnia 25 stycznia 1958 r. o radach narodowych (Dz. U. Nr 5, poz. 16), art. 47 ust. 2 ustawy z dnia 1 lipca 1958 r. o prawie budżetowym (Dz. U. Nr 45, poz. 221) oraz art. 18 i 33 dekretu z dnia 26 października 1950 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1950 r. Nr 49, poz. 439 oraz z 1958 r. Nr 45, poz. 221) uchwała, co następuje:

Dział I.

PRZEPISY WSTĘPNE

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

§ 1. Przepisy niniejszego działu dotyczą przedsiębiorstw państwowych działających według zasad rozrachunku gospodarczego oraz jednostek nadrzędnych nadzorujących działalność tych przedsiębiorstw (zjednoczenia, zarządy), jak również jednostek i zakładów budżetowych, zwanych dalej „państwowymi jednostkami organizacyjnymi”.

§ 2. 1. Każda państwowa jednostka organizacyjna powinna być poddana rewizji finansowo-księgowej.

2. Rewizja finansowo-księgowa, nazywana dalej „rewizją”, obejmuje badanie działalności państwowej jednostki organizacyjnej, to jest jej gospodarki środkami trwałymi i środkami obrotowymi oraz funduszami własnymi i obcymi.

§ 3. 1. Rewizja ma na celu badanie działalności rewidowanej jednostki pod względem legalności, rzetelności i gospodarności. Rewizja może objąć również badanie zagadnień pod kątem celowości, o ile okoliczności wykonywanej rewizji tego wymagają lub na specjalne polecenie organu zarządzającego rewizję.

2. Rewizja polega na badaniu dokumentów, ewidencji i sprawozdań dotyczących działalności rewidowanej jednostki. Rewizja może również objąć sprawdzenie stanu faktycznego środków (trwałych i obrotowych) rewidowanej jednostki lub jej zobowiązań oraz funduszy z danymi ewidencji rewidowanej jednostki.

§ 4. 1. Rewizja okresowa przeprowadzana jest w ustalonych z góry terminach i obejmuje badanie działalności rewidowanej jednostki za określony czas. Rewizja okresowa powinna być dokonywana, z zachowaniem ciągłości okresów rewizji, raz w roku w jednostkach działających według zasad rozrachunku gospodarczego, a co najmniej raz na dwa lata — w jednostkach budżetowych.

2. Działalność państwowej jednostki organizacyjnej może być w razie istotnej potrzeby dodatkowo badana w drodze rewizji doraźnej. Rewizja doraźna przeprowadzana jest w za-

kresie i w terminie doraźnie ustalonym przez zarządzającego rewizję.

3. Rewizje obejmują badanie całokształtu działalności gospodarczej (rewizje pełne) lub też badanie określonej jej części bądź określonych niektórych rodzajów operacji (rewizje częściowe).

4. Organy zarządzające rewizję

- ustalają zakres przeprowadzania rewizji okresowych (ust. 1),
- mogą w uzasadnionych przypadkach określać częstotliwość dokonywania rewizji okresowych odmiennie od przepisów ust. 1.

§ 5. 1. Rewizje wykonują powołani do tego celu rewidenty w zakresie i na zasadach określonych niniejszą uchwałą.

2. Rewidenty nie mogą być używani do innych prac aniżeli przewidziane w niniejszym dziale.

Rozdział 2.

Przepisy organizacyjne.

§ 6. 1. Rewidentów powołują kierownicy jednostek organizacyjnych, w skład których wchodzi rewidenty (ministerstwo, zjednoczenie, prezydium rady narodowej).

2. Powołanie rewidentów wchodzących w skład zjednoczeń (zarządów) wymaga zatwierdzenia przez kierownika jednostki nadrzędnej (ministra, prezydium wojewódzkiej rady narodowej). Rewidenty ci bez zgody jednostki nadrzędnej nie mogą być zwolnieni z pracy.

§ 7. Rewidenty mogą być zorganizowani:

- 1) dla dokonywania rewizji w jednostkach powiązanych z budżetem centralnym:
 - a) w zjednoczeniach podległych ministrowi lub w jednostkach równorzędnych,
 - b) w zespołach wchodzących w skład komórki organizacyjnej ministerstwa, do której zakresu działania należą zagadnienia księgowo-rewizyjne; w przypadkach uzasadnionych szczególnymi warunkami resortu rewidenty mogą być zorganizowani w grupach rewizyjnych o określonym zasięgu terytorialnym;
- w resortach przemysłowych należy dążyć do organizowania rewizji w zjednoczeniach, pozostawiając w ministerstwach rewidentów potrzebnych do rewizji zjednoczeń i jednostek organizacyjnych bezpośrednio podległych;
- 2) dla dokonywania rewizji w jednostkach powiązanych z budżetami terenowymi:
 - a) we właściwych wydziałach prezydiów rad narodowych lub
 - b) w zjednoczeniach podległych prezydium rad narodowych.

§ 8. 1. Rewizje przeprowadzają jednostki nadrzędne w jednostkach sobie podporządkowanych.

2. Rewizje komórek i jednostek organizacyjnych podległych bezpośrednio prezydium wojewódzkich rad narodowych i wydziałom prezydiów wojewódzkich rad narodowych (z wyłączeniem przedsiębiorstw zgrupowanych w zjednoczeniach), jak również rewizje wydziałów finansowych niższego stopnia przeprowadzają rewidenty prezydiów wojewódzkiej rady narodowej; rewizję zarządza kierownik wydziału, w którego skład wchodzi rewidenty.

3. Rewizję przedsiębiorstw podległych prezydium wojewódzkich rad narodowych przeprowadzają rewidenty zjednoczeń terenowych; rewizję zjednoczeń i przedsiębiorstw nie zgrupowanych w zjednoczeniach przeprowadza się w trybie, o którym mowa w ust. 2.

4. Rewizję komórek i jednostek organizacyjnych podległych bezpośrednio prezydium powiatowych rad narodowych (miast stanowiących powiaty), wydziałom tych prezydiów oraz prezydium rad niższego stopnia przeprowadzają rewidenty prezydiów powiatowej rady narodowej.

5. Rewizje przedsiębiorstw podległych prezydium powiatowych rad narodowych oraz prezydium rad narodowych niższego stopnia przeprowadzają na żądanie prezydiów powiatowej rady narodowej lub na wniosek zjednoczenia rewidentów właściwych zjednoczeń terenowych. Przepis ten nie ma zastosowania do przedsiębiorstw nie objętych zjednoczeniami; rewizję tych przedsiębiorstw przeprowadza się w trybie, o którym mowa w ust. 4.

6. Za zgodą prezydiów powiatowej rady narodowej może być przyznana prezydium miejskich rad narodowych miast nie stanowiących powiatów prawo zorganizowania rewizji przedsiębiorstw im podległych we własnym zakresie.

7. W przypadkach uzasadnionych istotną potrzebą lub w celu skontrolowania działalności rewidentów jednostek organizacyjnych niższego szczebla może być zarządzone przeprowadzenie superrewizji państwowych jednostek organizacyjnych.

8. Rewizję wydziałów finansowych prezydiów wojewódzkich rad narodowych przeprowadzają rewidenty Ministerstwa Finansów. Nie uchybia to przepisom art. 40, 53 i 57 ustawy z dnia 25 stycznia 1958 r. o radach narodowych (Dz. U. Nr 6 poz. 16).

§ 9. Jeżeli pracy rewidentów nie nadzoruje i nie kontroluje kierownik jednostki organizacyjnej, obowiązki te należą do kierownika komórki organizacyjnej, do której zakresu działania należą zagadnienia księgowo-rewizyjne.

§ 10. Rewizję zarządza kierownik komórki organizacyjnej, któremu podlegają rewidenty, zgodnie z wytycznymi kierownika macierzystej jednostki organizacyjnej (ministra, dyrektora zjednoczenia, prezydiów rady narodowej), ustalając również termin i zakres rewizji.

§ 11. W uzasadnionych przypadkach zarządzający rewizję może zwrócić się do swego zwierzchnika z wnioskami o włączenie do czynności rewizyjnych pracowników specjalistów z innych komórek lub rzeczoznawców z zewnątrz.

§ 12. Właściwi ministrowie określają organizację aparatu rewizyjnego w podległych im jednostkach oraz ustalają wytyczne w sprawie organizacji aparatu rewizyjnego w wydziałach prezydiów rad narodowych, jak również określają sposób i tryb koordynacji poszczególnych rodzajów rewizji przy uwzględnieniu przepisów art. 8 ustawy z dnia 13 grudnia 1957 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. Nr 61, poz. 330)

Rozdział 3.

Zasady wykonywania rewizji.

§ 13. 1. Rewidentowi przysługują następujące uprawnienia:

- 1) wstępu do pomieszczeń, składnic i innych obiektów jednostki rewidowanej;
- 2) asystowania przy wszelkich czynnościach związanych z działalnością jednostki rewidowanej;
- 3) wglądu do urządzeń ewidencyjnych, planów, sprawozdań oraz wszelkich innych akt i dokumentów jednostki rewidowanej, jak również sporządzania odpisów i wyciągów; wgląd do akt ściśle tajnych wymaga odrębnego upoważnienia jednostki zarządzającej rewizją;
- 4) żądania od pracowników jednostki rewidowanej ustnych i pisemnych wyjaśnień;

- 5) wzywania i przesłuchiwanie świadków oraz osób zainteresowanych w trybie i na zasadach określonych w przepisach o postępowaniu administracyjnym;
- 6) występowania o wydawanie doraźnych zarządzeń w przypadkach określonych w § 16;
- 7) zabezpieczenia mienia i dowodów;
- 8) występowania z wnioskami o pozwanie biegłych lub ekspertów w przypadkach, gdy to okaże się niezbędne.

2. Kierownik jednostki rewidowanej jest zobowiązany do zapewnienia niezbędnej pomocy technicznej przy wykonywaniu czynności rewizyjnych.

§ 14. 1. O przystąpieniu do rewizji rewident powinien powiadomić kierownika jednostki rewidowanej przed przystąpieniem do czynności rewizyjnych.

2. Rewizję przeprowadza się w godzinach pracy obowiązujących jednostkę rewidowaną.

3. Rewizja nie powinna trwać dłużej niż 30 dni kalendarzowych. Organ zarządzający rewizję może w przypadkach uzasadnionych przedłużyć rewizję poza ten okres.

§ 15. 1. Każdy pracownik jednostki rewidowanej może składać w toku rewizji z własnej inicjatywy oświadczenia ustne bądź pisemne.

2. Z przyjęcia oświadczenia ustnego rewident spisuje protokół, który podpisuje również osoba składająca oświadczenie.

§ 16. 1. Dla zapobieżenia bezpośrednio grożącej poważnej szkodzi lub grożącemu niebezpieczeństwu rewident zwraca się do kierownika jednostki rewidowanej o zarządzenie usunięcia zagrożenia.

2. Wystąpienie, o którym mowa w ust. 1, powinno być wydane na piśmie i doręczone kierownikowi jednostki rewidowanej za pokwitowaniem odbioru, a odpis wystąpienia przesłany jednostce nadrzędnej.

3. O wystąpieniu rewident zawiadamia niezwłocznie organ, który zarządził rewizję. Organ ten obowiązany jest zbadać, czy jednostka rewidowana zastosowała się do zaleceń rewidenta.

§ 17. 1. W razie ujawnienia w toku rewizji nadużycia lub przestępstwa rewident obowiązany jest zabezpieczyć niezbędne dokumenty i przedmioty stanowiące dowód nadużycia lub przestępstwa oraz niezwłocznie zawiadomić właściwy organ powołany do ścigania przestępstw.

2. Dowody, o których mowa w ust. 1, zabezpiecza się przez:

- 1) przechowanie ich w jednostce rewidowanej w zabezpieczonym schowku lub pomieszczeniu albo przez
- 2) opieczątowanie dowodów i oddanie na przechowanie kierownikowi lub innemu pracownikowi jednostki rewidowanej za pokwitowaniem na piśmie, które dołącza się do protokołu rewizji.

3. Jeżeli stosowanie zabezpieczenia dowodów w sposób przewidziany w ust. 2 nie jest wskazane, zabezpieczenie dowodów może nastąpić przez ich zabranie z jednostki rewidowanej za potwierdzeniem odbioru na piśmie i dołączeniem dowodów do protokołu rewizji.

4. O dokonanych zabezpieczeniach dowodów należy niezwłocznie powiadomić organ, który zarządził rewizję.

5. Organ zarządzający rewizję lub osoba przezeń upoważniona może zarządzić zwolnienie dowodów spod zabezpieczenia.

§ 18. 1. Z wyników rewizji sporządza się protokół, który podpisuje rewident i kierownik oraz główny księgowy jednostki rewidowanej.

2. Minister Finansów może określić szczegółowo sposób sporządzania protokołu.

3. Zgłaszane przez kierownika jednostki rewidowanej przed podpisaniem protokołu zastrzeżenia co do ustaleń zawartych w protokole rewident zobowiązany jest dodatkowo zbadać.

4. Jeden egzemplarz protokołu doręcza się kierownikowi jednostki rewidowanej za pokwitowaniem na piśmie.

§ 19. 1. Jeżeli kierownik jednostki rewidowanej odmówił podpisania protokołu, protokół podpisuje jednostronnie rewident, zamieszczając odpowiednią notatkę w protokole. Kierownik jednostki rewidowanej, który odmówił podpisania protokołu, powinien złożyć pisemne wyjaśnienie przyczyn tej odmowy.

2. Po podpisaniu protokołu nie wolno dokonywać w jego treści żadnych poprawek ani dopisków, z wyjątkiem sprostowania omyłek pisarskich, które podpisuje rewident.

3. Kierownik jednostki rewidowanej może przy podpisaniu protokołu lub w ciągu 7 dni od daty podpisania protokołu rewizji złożyć na piśmie organowi zarządzającemu rewizję wyjaśnienia do treści protokołu.

§ 20. Na podstawie ustaleń rewizji organ zarządzający rewizję kieruje do właściwych jednostek w ciągu 30 dni od zakończenia rewizji wystąpienia lub zarządzenia porewizyjne. Organ ten powinien sprawdzić wykonanie zarządzeń porewizyjnych.

Dział II.

GŁÓWNI KSIĘGOWI

Rozdział 1.

Główni księgowi w przedsiębiorstwach państwowych.

§ 21. 1. W każdym przedsiębiorstwie państwowym ustanawia się stanowisko głównego księgowego. Funkcje głównego księgowego może spełniać jedna osoba w kilku przedsiębiorstwach, jeśli to jest uzasadnione niewielkimi rozmiarami tych przedsiębiorstw.

2. Stanowisko głównego księgowego jest pod względem hierarchii służbowej i uposażenia równorzędne ze stanowiskiem zastępcy dyrektora. Realizacja tej zasady nastąpi w drodze odrębnych zarządzeń właściwych ministrów, wydanych w porozumieniu z Ministrem Finansów.

3. Głównego księgowego mianuje i odwołuje kierownik jednostki nadrzędnej na wniosek dyrektora przedsiębiorstwa. Mianowanie i odwołanie głównych księgowych przedsiębiorstw terenowych regulują odrębne przepisy. Kandydatura głównego księgowego powinna być zaopiniowana przez głównego księgowego jednostki nadrzędnej.

4. Główny księgowy podlega bezpośrednio dyrektorowi przedsiębiorstwa.

5. Przejęcie i przekazanie spraw w związku z powołaniem lub odwołaniem głównego księgowego następuje w formie protokołarnej. Protokół sporządza się po sprawdzeniu stanu rachunkowości.

§ 22. 1. Obowiązki głównego księgowego w przedsiębiorstwie polegają na:

- 1) wykonywaniu kontroli wewnętrznej w zakresie podanym w ust. 2,
- 2) kierowaniu rachunkowością przedsiębiorstwa (ust. 3),
- 3) opracowaniu na podstawie sprawozdań finansowych analiz stanu majątkowego i wyników finansowych przedsiębiorstwa, a w szczególności analiz wyników kosztów własnych pod kątem prawidłowości proporcji między poszczególnymi ich elementami, zgodności z podstawami

kalkulacyjnymi (cenami, taryfami), stawkami narzutów itd. oraz występowaniu z wnioskami dotyczącymi zmian w kalkulacji wstępnej, jak również braniu udziału w opracowaniu planów kosztów własnych,

- 4) kontrolowaniu wszystkich komórek organizacyjnych przedsiębiorstwa w zakresie prawidłowości i rzetelności sporządzania, sprawdzania i obiegu dokumentów niezbędnych dla rachunkowości przedsiębiorstwa. Główny księgowy powinien powiadomić dyrektora o spostrzeżonych i stwierdzonych nieprawidłowościach w tym zakresie.

2. Zakres kontroli wewnętrznej wykonywanej przez głównego księgowego obejmuje:

- 1) kontrolę wstępną, wykonywaną przed przystąpieniem do realizacji czynności kontrolowanych; kontrola wstępna polega na badaniu legalności, rzetelności i prawidłowości dokumentów operacji gospodarczych:

- stanowiących podstawę przyjęcia lub wydania środków pieniężnych,
- dotyczących obrotów i rozliczeń z bankami,
- dotyczących przyjęcia i wydania środków trwałych,
- dotyczących operacji określonych w specjalnych przepisach lub w wewnętrznym regulaminie przedsiębiorstwa;

kontrola wstępna obejmuje również badanie projektów umów, które mogą powodować powstanie zobowiązań,

- 2) kontrolę bieżącą wykonywaną po realizacji czynności kontrolowanych; kontrola bieżąca polega na badaniu legalności, rzetelności i prawidłowości operacji gospodarczych na podstawie dokumentów stanowiących podstawę dla rachunkowości, a w szczególności na badaniu dokumentów obrotu środkami pieniężnymi i rzeczowymi składnikami majątkowymi oraz dokumentów o charakterze rozliczeniowym i kredytowym, stanowiących podstawę do otrzymania lub wydania środków pieniężnych i rzeczowych; kontrola bieżąca obejmuje również badanie rzetelności i prawidłowości przeprowadzonej w przedsiębiorstwach inwentaryzacji; główny księgowy ma prawo również badać kontrolowane operacje z punktu widzenia gospodarności, a to w celu ich zaopiniowania dyrektorowi przedsiębiorstwa;
- 3) kierowanie pracą rewidentów, o ile zostali oni powołani w przedsiębiorstwie.

3. Kierowanie rachunkowością przedsiębiorstwa obejmuje:

- 1) zorganizowanie księgowości, kalkulacji i sprawozdawczości finansowej w sposób zapewniający ochronę mienia społecznego i kontrolę wykonania zadań oraz prawidłowy rozrachunek gospodarczy,
- 2) zorganizowanie prawidłowego obiegu dokumentów niezbędnych dla rachunkowości oraz bieżące prowadzenie rachunkowości,
- 3) kierowanie pracą podległych sobie pracowników oraz ich instruktaż i podnoszenie kwalifikacji zawodowych,
- 4) czuwanie nad całokształtem prac z zakresu rachunkowości, wykonywanych przez inne komórki organizacyjne przedsiębiorstwa,
- 5) prawidłowe i terminowe sporządzanie zewnętrznych i wewnętrznych sprawozdań finansowych,
- 6) należyte przechowywanie i zabezpieczanie ksiąg i dokumentów księgowych oraz sprawozdań finansowych.

§ 23. 1. Dyrektor przedsiębiorstwa w uzasadnionych przypadkach, kierując się interesem przedsiębiorstwa lub sprawnością organizacji kierownictwa, może rozszerzyć za-

kres działania głównego księgowego również na inne zagadnienia poza wymienionymi w § 22. Rozszerzenie zakresu działania głównego księgowego nie może spowodować uszczuplenia możliwości wykonywania jego podstawowych obowiązków wymienionych w § 22.

2. Głównemu księgowemu nie mogą być powierzane czynności polegające na wykonywaniu przez niego osobiście dyspozycji środkami finansowymi lub materialnymi (np. funkcje kasjera, magazyniera).

§ 24. 1. Sprawozdania finansowe podpisuje dyrektor przedsiębiorstwa i główny księgowy.

2. Wszelkie dokumenty podlegające kontroli wstępnej, a także sprawozdania finansowe powinny być na dowód ich skontrolowania podpisane przez głównego księgowego lub osobę przez niego upoważnioną. Główny księgowy ma obowiązek odmówić podpisu dokumentów nierzetelnych, nieprawidłowych lub dotyczących operacji sprzecznych z obowiązującymi przepisami. W razie powtórnej decyzji dyrektora przedsiębiorstwa, podtrzymującej decyzję poprzednią, główny księgowy obowiązany jest podpisać dokument zaopatrując go ewentualnie w klauzulę o złożonym przez siebie zastrzeżeniu.

3. Dokumenty nieprawidłowe powinny być zwrócone właściwym komórkom przedsiębiorstwa dla dokonania odpowiednich zmian i uzupełnień.

4. Główny księgowy ma obowiązek niezwłocznie powiadomić dyrektora przedsiębiorstwa o przypadkach ujawnienia przy kontroli dokumentów nierzetelnych, niezgodnych z przepisami lub naruszających ustalony tryb przyjmowania, przechodzenia, przechowywania lub rozchodzenia środków gospodarczych.

§ 25. 1. Podczas nieobecności głównego księgowego wszystkie jego obowiązki i uprawnienia przechodzą na osobę, która go zastępuje.

2. Powołanie głównego księgowego i osoby, która go zastępuje, powinno być podane przez dyrektora do wiadomości pracowników przedsiębiorstwa.

§ 26. 1. W przedsiębiorstwach wielozakładowych niezależnie od głównego księgowego przedsiębiorstwa działa w każdym zakładzie prowadzonym według zasad wewnętrznego pełnego rozrachunku gospodarczego główny księgowy zakładu.

2. Główny księgowy przedsiębiorstwa sprawuje nadzór nad rachunkowością tych zakładów.

3. Przepisy o głównych księgowych zawarte w niniejszym rozdziale mają odpowiednie zastosowanie do głównych księgowych zakładów.

4. Dyrektor przedsiębiorstwa ustala szczegółowy zakres działania, obowiązków i uprawnień głównego księgowego przedsiębiorstwa i głównych księgowych zakładów prowadzonych według zasad wewnętrznego pełnego rozrachunku gospodarczego.

Rozdział 2.

Główni księgowi w zjednoczeniach.

§ 27. 1. W każdym zjednoczeniu (jednostce równorzędnej) ustanawia się stanowisko głównego księgowego.

2. Głównego księgowego zjednoczenia mianuje i odwołuje kierownik jednostki nadrzędnej na wniosek dyrektora zjednoczenia. Kandydaturę głównego księgowego zjednoczenia opiniuje kierownik tej komórki organizacyjnej jednostki nadrzędnej, do której zakresu działania należą sprawy księgowości.

3. Stanowisko głównego księgowego jest pod względem hierarchii służbowej i uposażenia równorzędne ze stanowiskiem zastępcy dyrektora.

4. Główny księgowy podlega bezpośrednio dyrektorowi zjednoczenia.

5. Przejęcie i przekazanie spraw w związku z powołaniem lub odwołaniem głównego księgowego następuje w formie protokołarnej po sprawdzeniu stanu wykonania obowiązków należących do zakresu działania głównego księgowego.

§ 28. Obowiązki głównego księgowego zjednoczenia polegają na:

- 1) wykonywaniu nadzoru nad rachunkowością i kontrolą wewnętrzną w jednostkach podległych i zgrupowanych w zjednoczeniu,
- 2) opracowywaniu instrukcji branżowych w zakresie organizacji rachunkowości,
- 3) wykonywaniu funkcji określonych w § 22 odpowiednio w odniesieniu do:
 - a) własnej działalności zjednoczenia,
 - b) funduszy scentralizowanych,
 - c) rozliczeń z budżetem,
 - d) innych rozliczeń finansowych zjednoczenia,
- 4) opracowywaniu zbiorczych sprawozdań i analiz finansowych.

§ 29. Do głównego księgowego zjednoczenia stosuje się odpowiednio przepisy §§ 23—25.

Rozdział 3.

Główni księgowi jednostek budżetowych.

§ 30. 1. W każdej jednostce budżetowej (zakładzie budżetowym) realizującej samodzielnie budżet powinno być ustanowione stanowisko głównego księgowego. W uzasadnionych przypadkach, jak np. w jednostkach małych lub dla kilku jednostek blisko siebie położonych, jednostka nadrzędna może zarządzić wykonywanie funkcji głównego księgowego przez głównego księgowego innej jednostki budżetowej lub wykonywać te funkcje we własnym zakresie.

2. Głównego księgowego jednostki budżetowej powołuje i odwołuje kierownik jednostki nadrzędnej na wniosek kierownika jednostki budżetowej, zaopiniowany przez głównego księgowego jednostki nadrzędnej. Zasada powyższa nie ma zastosowania do głównych księgowych urzędów centralnych, którzy są powoływani i odwoływani przez kierowników tych urzędów, jak również do głównych księgowych prezydów wojewódzkich rad narodowych, którzy są powoływani i odwoływani przez prezydów wojewódzkich rad narodowych.

3. Przejęcie i przekazanie spraw w związku z powołaniem lub odwołaniem głównego księgowego następuje w formie protokołarnej po sprawdzeniu stanu rachunkowości i stanu wykonania obowiązków, należących do zakresu działania głównego księgowego.

§ 31. 1. Obowiązki głównego księgowego jednostki budżetowej polegają na:

- 1) kierowaniu rachunkowością jednostki budżetowej (ust. 2),
- 2) wykonywaniu kontroli wewnętrznej w zakresie podanym w ust. 3,
- 3) opracowywaniu planów finansowych,
- 4) realizacji operacji budżetowych,
- 5) opracowywaniu analiz stanu majątkowego i wyników finansowych jednostki budżetowej.

2. Kierowanie rachunkowością jednostki budżetowej obejmuje:

- 1) zorganizowanie księgowości, kalkulacji i sprawozdawczości finansowej (budżetowej) zgodnie z obowiązującymi przepisami,

2) zorganizowanie prawidłowego obiegu dokumentów niezbędnych dla rachunkowości oraz bieżące prowadzenie rachunkowości,

3) kierowanie pracą podległych sobie pracowników oraz ich instruktaż i szkolenie,

4) czuwanie nad całokształtem prac z zakresu rachunkowości wykonywanych przez inne komórki organizacyjne jednostki budżetowej,

5) prawidłowe i terminowe sporządzanie zewnętrznych i wewnętrznych sprawozdań finansowych (budżetowych),

6) należyte przechowywanie i zabezpieczenie ksiąg i dokumentów księgowych oraz sprawozdań finansowych (budżetowych).

3. Zakres kontroli wewnętrznej wykonywanej przez głównego księgowego obejmuje:

1) kontrolę wstępną polegającą na badaniu legalności, rzetelności i prawidłowości dokumentów:

— stanowiących podstawę przyjęcia lub wydania środków pieniężnych,

— dotyczących obrotu i rozliczeń z bankami,

— dotyczących przyjęcia i wydania środków trwałych,

— dotyczących operacji określonych w innych przepisach lub w wewnętrznym regulaminie jednostki budżetowej;

kontrola wstępna obejmuje również badanie projektów umów mogących powodować powstanie zobowiązań;

2) kontrolę bieżącą polegającą na badaniu legalności, rzetelności i prawidłowości wszelkich dokumentów, a w szczególności dokumentów obrotu środkami pieniężnymi i rzeczowymi składnikami majątkowymi oraz dokumentów o charakterze rozliczeniowym i kredytowym, stanowiących podstawę do otrzymania lub wydania środków pieniężnych i rzeczowych; kontrola bieżąca obejmuje również badanie rzetelności i prawidłowości inwentaryzacji przeprowadzanej w przedsiębiorstwach.

Główny księgowy ma prawo również badać kontrolowane operacje z punktu widzenia gospodarności, a to w celu ich zaopiniowania kierownikowi jednostki budżetowej.

4. W jednostkach budżetowych nadzorujących działalność innych jednostek budżetowych główny księgowy sprawuje nadzór nad wykonywaniem obowiązków wymienionych w ust. 1 w jednostkach podległych oraz kieruje lub przeprowadza rewizję okresową w tych jednostkach.

5. Do głównego księgowego jednostki budżetowej stosuje się odpowiednio przepisy §§ 23—25.

§ 32. 1. W Ministerstwie Finansów działa główny księgowy budżetu Państwa; w wydziałach finansowych prezydów rad narodowych działają główni księgowi budżetów terenowych.

2. Głównego księgowego budżetu Państwa powołuje i odwołuje Minister Finansów. Tryb powoływania głównego księgowego budżetu województwa oraz głównych księgowych budżetów terenowych niższych stopni regulują odrębne przepisy.

3. Minister Finansów określa uprawnienia i obowiązki głównych księgowych wymienionych w ust. 1 z uwzględnieniem zasad ustalonych w niniejszej uchwale.

Dział III.

BADANIE I ZATWIERDZANIE SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH

§ 33. 1. Obowiązki badania podlegają, sporządzane na koniec roku sprawozdawczego oraz na dzień otwarcia i zakończenia likwidacji, sprawozdania finansowe przedsiębiorstw.

państwowych, a także zakładów (oddziałów) na wewnętrznym rozrachunku gospodarczym, dla których wprowadzono obowiązki sporządzania samodzielnych bilansów.

2. Celem badania sprawozdań finansowych jest ustalenie prawidłowości i rzetelności bilansu i wyniku bilansowego.

3. Badanie sprawozdań finansowych, o których mowa w ust. 1, przeprowadzają:

- 1) dypłomowani biegli księgowi (§ 46), a w okresie przejściowym, tj. do dnia 31 grudnia 1961 r., biegli także nie dypłomowani, jeżeli są objęci listą ustaloną przez Ministra Finansów (§ 45),
- 2) w przypadkach ustalonych przez zainteresowanych ministrów w porozumieniu z Ministrem Finansów — jednostka lub organ sprawujący bezpośredni nadzór nad przedsiębiorstwem, bez powoływania biegłych i komisji weryfikacyjnej.

4. Biegłego lub biegłych mających zbadać sprawozdanie finansowe przedsiębiorstwa państwowego powołuje z listy biegłych kierownik jednostki lub organu sprawującego bezpośredni nadzór nad działalnością przedsiębiorstwa.

5. Badanie sprawozdania finansowego przedsiębiorstwa powinno być dokonane w okresie nie dłuższym niż 30 dni kalendarzowych licząc od dnia, w którym badanie to rozpoczęto.

6. Z wyników badania biegli sporządzają orzeczenie. Gdy badanie przeprowadzane jest w trybie określonym w ust. 3 pkt 2, wyniki badania ujmowane są w protokole. W razie stwierdzenia, że badane sprawozdanie finansowe sporządzone zostało w sposób nieprawidłowy lub nierzetelny, należy w orzeczeniu lub w protokole wyliczyć zastrzeżenia i wskazać, w jaki sposób i w jakim terminie powinny być one usunięte.

§ 34. 1. Do zaopiniowania działalności przedsiębiorstwa i wniosku przedsiębiorstwa dotyczącego podziału zysku i odpisów na fundusze specjalnego przeznaczenia kierownik jednostki lub organu sprawującego bezpośredni nadzór nad działalnością przedsiębiorstwa powołuje komisję weryfikacyjną składającą się co najmniej z trzech osób.

2. W skład komisji weryfikacyjnej wchodzi biegli objęci listą ustaloną przez Ministra Finansów (§ 45), którzy badali sprawozdanie, pracownicy organu powołującego komisję weryfikacyjną, jak również inne osoby, zaproszone do niej przez kierownika jednostki organizacyjnej powołującego komisję weryfikacyjną, w tym jeden przedstawiciel banku finansującego lub organu finansowego właściwego terenowo dla danego przedsiębiorstwa oraz specjalista z zakresu danej branży.

3. Przewodniczącemu komisji weryfikacyjnej wyznacza osoba powołująca komisję weryfikacyjną.

4. Biegły księgowy, który przeprowadzał badanie sprawozdania finansowego przedsiębiorstwa, nie może być wyznaczony na przewodniczącą komisji weryfikacyjnej.

§ 35. Właściwi ministrowie (prezydium wojewódzkich rad narodowych) mogą dla niektórych przedsiębiorstw nadzorowanych przez podległe im zjednoczenia powołać biegłych księgowych i komisję weryfikacyjną we własnym zakresie.

§ 36. 1. W pracach komisji weryfikacyjnej mogą brać udział przedstawiciele właściwego organu finansowego oraz banku finansującego działalność eksploatacyjną przedsiębiorstwa, jeżeli nie zostali włączeni w skład komisji weryfikacyjnej.

2. Osoby powołujące komisję weryfikacyjną powinny o jej powołaniu i składzie osobowym zawiadomić wojewódzki wydział finansowy, właściwy dla miejsca położenia przedsiębiorstwa.

Przewodniczący komisji weryfikacyjnej powinien zawiadomić właściwy dla danego przedsiębiorstwa organ finansowy oraz oddział banku finansującego działalność eksploatacyjną przedsiębiorstwa o miejscu i terminie prac komisji weryfikacyjnej.

§ 37. 1. Roczne sprawozdania finansowe przedsiębiorstwa zatwierdza kierownik jednostki organizacyjnej sprawujący bezpośredni nadzór nad działalnością przedsiębiorstwa po przeprowadzonej naradzie bilansowej.

2. Zatwierdzenie rocznego sprawozdania finansowego przedsiębiorstwa polega na zamieszczeniu na sprawozdaniu oświadczenia stwierdzającego prawidłowość i rzetelność sprawozdania oraz podpisaniu tego oświadczenia przez osobę zatwierdzającą sprawozdanie.

3. Po zatwierdzeniu sprawozdania kierownik jednostki organizacyjnej zatwierdza sprawozdanie:

- 1) ustala podział zysku i wysokość odpisów na fundusze specjalnego przeznaczenia,
- 2) na podstawie wniosków wynikających z treści sprawozdania, z analizy działalności przedsiębiorstwa, z materiałów rewizyjnych, wystąpień organu finansowego i oddziału banku finansującego działalność, jak również na podstawie orzeczenia biegłego księgowego i protokołu komisji weryfikacyjnej — wydaje przedsiębiorstwu wytyczne i zalecenia mające na celu poprawę gospodarki, organizacji i sposobu zarządzania przedsiębiorstwem.

4. Bilans przedsiębiorstwa terenowego zatwierdza prezydium powiatowej (miejskiej, miasta stanowiącego powiat) rady narodowej także w przypadku, gdy rewizji dokonują rewidenci władzy nadrzędnej lub zjednoczenia; zjednoczenie obowiązane jest wystąpić z wnioskami porewizyjnymi, z wnioskami o powołanie komisji weryfikacyjnych oraz wyrażać opinię w sprawach związanych z zatwierdzeniem bilansu i podziałem zysku. Zatwierdzenie bilansu przedsiębiorstw wojewódzkich powinno być zlecone przez prezydium wojewódzkiej rady narodowej w ramach obowiązujących przepisów zjednoczonym.

§ 38. 1. W naradzie bilansowej uczestniczyć powinni w szczególności:

- 1) kierownik jednostki nadrzędnej przedsiębiorstwa i główny księgowy lub inna osoba odpowiedzialna za sprawy rachunkowości jednostki sprawującej bezpośredni nadzór nad przedsiębiorstwem albo osoby przez nich upoważnione,
- 2) przewodniczący komisji weryfikacyjnej, o ile biegli i komisja weryfikacyjna dla przedsiębiorstwa byli powołani,
- 3) dyrektor i główny księgowy przedsiębiorstwa lub osoby przez nich upoważnione,
- 4) przedstawiciele samorządu robotniczego przedsiębiorstwa.

2. Właściwy organ finansowy i oddział banku finansującego działalność przedsiębiorstwa mogą delegować swoich przedstawicieli na naradę bilansową lub zgłosić wnioski na piśmie.

3. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego przedsiębiorstwa następuje po rozpatrzeniu treści kompleksowej analizy działalności przedsiębiorstwa oraz po wysłuchaniu opinii biegłych i komisji weryfikacyjnej, a jeżeli dla danego przedsiębiorstwa biegłych i komisji weryfikacyjnej nie powołano (§ 33 ust. 3 pkt 2) — po wysłuchaniu opinii głównego księgowego lub innej osoby odpowiedzialnej za sprawy rachunkowości organu sprawującego bezpośredni nadzór nad przedsiębiorstwem.

4. Zatwierdzenie rocznych sprawozdań finansowych przedsiębiorstw powinno nastąpić w terminie ustalonym przez właściwego ministra (przewodniczącą prezydium wojewódzkiej rady narodowej).

§ 39. W razie rozbieżności stanowisk w związku z ustaleniami orzeczenia lub protokołu (§ 33 ust. 6) oraz w związku z czynnościami wymienionymi w § 34:

- 1) między biegłymi lub komisją weryfikacyjną a przedsiębiorstwem — rozstrzyga organ zatwierdzający roczne sprawozdanie finansowe,
- 2) między przedsiębiorstwem a dyrektorem zjednoczenia — rozstrzyga właściwy minister,
- 3) między dyrektorem zjednoczenia a właściwym organem finansowym lub bankiem — rozstrzyga właściwy minister w porozumieniu z Ministrem Finansów,
- 4) między przedsiębiorstwem terenowym a bankiem — rozstrzyga prezydium rady narodowej bezpośrednio wyższego stopnia w porozumieniu z oddziałem wojewódzkiego banku finansującego, a jeżeli chodzi o jednostki szczebla wojewódzkiego — prezydium wojewódzkiej rady narodowej.

§ 40. 1. Ministrowie i prezydium rad narodowych mogą przyznawać szczególnie zasłużonym pracownikom zjednoczeń (innych jednostek nadrzędnych przedsiębiorstw państwowych) a także pracownikom przedsiębiorstw państwowych nagrody za roczne wyniki działalności gospodarczej.

2. Podstawą decydującą o przyznaniu nagród i ich wysokości jest roczne sprawozdanie finansowe oraz indywidualny wkład danego pracownika w osiągnięcie wyników przekraczający przeciętny poziom wyników wykonywanej pracy.

3. W szczególności przy przyznawaniu nagród należy uwzględnić osiągnięcia polegające na:

- 1) uzyskaniu szczególnie dobrych wyników finansowych przy równoczesnym wykonaniu zadań rzeczowych,
- 2) przyspieszeniu realizacji zadań inwestycyjnych i obniżeniu kosztów ich wykonania,
- 3) zwiększeniu produkcji, wzbogaceniu jej asortymentu, podniesieniu jakości, przy jednoczesnym wykonaniu zadań finansowych,
- 4) zwiększeniu eksportu lub ograniczeniu importu,
- 5) podniesieniu stanu bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 6) wykonaniu innych zadań o szczególnym znaczeniu dla przedsiębiorstwa oraz dla jego załogi w zakresie spraw bytowych i socjalnych.

4. Nagrody nie mogą być przyznawane, gdy roczne wyniki działalności gospodarczej nie są zadowalające, a zwłaszcza gdy rezultatem tej działalności jest nie planowana strata, niewykonanie zobowiązań wobec budżetu Państwa, nieuzasadnione przekroczenie funduszu plac lub — jeżeli chodzi o przedsiębiorstwa — niewygosparowanie funduszu zakładowego.

5. Nagrody przyznawane są w zasadzie raz w roku po dokonaniu oceny wyników działalności przedsiębiorstw i zjednoczeń na podstawie ich rocznych sprawozdań finansowych, zatwierdzonych w obowiązującym trybie.

6. Nagrody przyznawane z powyższego tytułu nie mogą przekraczać 3-miesięcznego wynagrodzenia pracownika.

7. Przyznanie nagród na podstawie niniejszej uchwały następuje niezależnie od nagród wypłacanych z funduszu zakładowego.

§ 41. 1. Jeżeli działalność przedsiębiorstwa oceniona została ujemnie, należy ustalić przyczyny tego stanu, wskazać osoby odpowiedzialne i wyciągnąć odpowiednie wnioski służbowe i gospodarcze.

2. Jeżeli zły stan gospodarki w przedsiębiorstwie jest zawiniony w szczególności przez osoby na stanowiskach kierowniczych, jednostka nadrzędna powinna spowodować zwolnienie tych osób w trybie nadzoru lub wystąpić o to do władzy zwierzchniej, z wpisaniem do akt personalnych osób odwołanych i zwolnionych klauzeli o niedopuszczalności powierzenia im stanowisk kierowniczych w jednostkach gospodarki uspołecznionej w okresie od 3 do 5 lat.

3. Powierzenie stanowisk kierowniczych bez zasięgnięcia opinii o kandydacie w poprzednim miejscu zatrudnienia jest niedopuszczalne.

4. Przepisy ust. 1—3 nie wykluczają zastosowania innych środków i sankcji przewidzianych w obowiązujących przepisach.

§ 42. 1. Zatwierdzone w trybie §§ 37 i 38 roczne sprawozdanie przedsiębiorstwa wraz z kompleksową analizą działalności przedsiębiorstwa i wytycznymi wydanymi w związku z zatwierdzeniem sprawozdania przez właściwy organ — powinny być rozpatrzone przez komisję samorządu robotniczego, a w tych przedsiębiorstwach, w których nie istnieje samorząd robotniczy — na zebraniu aktywno kierowniczego przedsiębiorstwa z udziałem przedstawicieli rady zakładowej i zakładowego komitetu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej.

2. Podstawowe elementy zatwierdzonego rocznego sprawozdania finansowego przedsiębiorstw rozliczających się z budżetem centralnym podlegają ogłoszeniu w dzienniku urzędowym właściwego ministerstwa, jak również w jednym z miejscowych dzienników.

Właściwi ministrowie określają przedsiębiorstwa, do których się to stosuje. Sprawozdanie kieruje do ogłoszenia dyrektor zjednoczenia.

§ 43. 1. Właściwi ministrowie mogą postanowić, w jakim zakresie przepisy niniejszego rozdziału oraz zarządzeń wydanych na jego podstawie stosuje się również do kwartalnych sprawozdań finansowych podległych przedsiębiorstw.

2. Upoważnia się właściwych ministrów do odpowiedniego rozciągnięcia przepisów niniejszego rozdziału na większe jednostki budżetowe.

§ 44. 1. Za zbadanie sprawozdań finansowych biegli otrzymują wynagrodzenie.

2. Koszty wyaagrodzenia biegłych pokrywa z funduszu bezosobowego przedsiębiorstwo, dla którego biegli zostali powołani.

3. Wysokość wynagrodzenia biegłych ustala osoba powołująca biegłego, stosownie do liczby godzin pracy wyznaczonej na badania sprawozdania finansowego, według stawek określonych zarządzeniem Ministra Finansów wydanym w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej.

4. Właściwi ministrowie mogą w porozumieniu z Ministrem Finansów ustalić graniczne lub średnie normy, określające czas trwania badania sprawozdań finansowych podległych przedsiębiorstw.

§ 45. 1. Zobowiązuje się Ministra Finansów do opracowania w terminie 6 miesięcy przepisów określających szczegółowy zakres i tryb składania, badania i zatwierdzania sprawozdań finansowych, zasady udziału organów finansowych i banków w tych czynnościach oraz system sankcji pieniężnych nakładanych przez organy finansowe na osoby winne złożenia nieprawidłowych sprawozdań finansowych.

2. Zobowiązuje się Ministra Finansów do ustalenia państwowej listy biegłych uprawnionych do badania sprawozdań finansowych przedsiębiorstw (§ 33 ust. 3 pkt 1), jej opublikowania oraz do publikowania wszelkich zmian w niej zachodzących.

3. Upoważnia się Ministra Finansów do wprowadzenia egzaminów kwalifikacyjnych dla osób podlegających wpisaniu na listę biegłych.

4. Przy Ministerstwie Finansów powołuje się zespół orzekający do rozstrzygnięcia spraw związanych z etyką zawodową i kwalifikacjami biegłych.

Dział IV.

DYPLOMOWANI BIEGLI KSIĘGOWI

§ 46. Ustanawia się tytuł zawodowy „dyplomowany biegły księgowy”.

§ 47. Dyplomowani biegli księgowi, wpisani na państwową listę biegłych księgowych, obowiązani są przeprowadzać:

- 1) badania i oceny sprawozdań finansowych państwowych jednostek działających według zasad rozrachunku gospodarczego i jednostek budżetowych (§ 33) na żądanie uprawnionych do tego władz i instytucji,
- 2) ekspertyzy z zakresu rachunkowości na żądanie sądów władz państwowych, instytucji, jednostek budżetowych, zjednoczeń, przedsiębiorstw państwowych itp.

§ 48. 1. Począwszy od dnia 1 stycznia 1962 r. wpisywanie na państwową listę biegłych księgowych zastrzeżone jest wyłącznie dla osób posiadających tytuł dyplomowanego biegłego księgowego.

2. Zainteresowani ministrowie mogą ustalić wykaz stanowisk (obejmujący np. głównych księgowych określonych większych przedsiębiorstw, określone stanowiska służby rewizyjnej itp.), które powinny być obsadzone pracownikami posiadającymi tytuł dyplomowanego biegłego księgowego.

§ 49. Tytuł dyplomowanego biegłego księgowego nadaje Minister Finansów na wniosek komisji egzaminacyjnej dla biegłych księgowych ustanowionej przez Ministra Finansów.

§ 50. Tytuł dyplomowanego biegłego księgowego mogą otrzymać osoby, które:

- a) posiadają wyższe wykształcenie ekonomiczne lub prawnicze i co najmniej 5 lat praktyki w zakresie rachunkowości w jednostkach gospodarki społecznej, instytucjach państwowych lub w jednostkach administracji państwowej, a w tym co najmniej 2 lata na stanowisku głównego księgowego, na innym stanowisku kierowniczym lub na stanowisku rewidenta bądź na innym samodzielnym stanowisku w służbie finansowo-księgowej,
 - b) lub są samodzielnymi pracownikami nauki w zakresie rachunkowości,
 - c) lub posiadają średnie wykształcenie lub wykształcenie uznane za równorzędne i 8 lat praktyki w rachunkowości, a w tym co najmniej 3 lata na stanowisku głównego księgowego, na innym stanowisku kierowniczym lub 5 lat praktyki na stanowisku rewidenta bądź na innym samodzielnym stanowisku w służbie finansowo-księgowej,
- 2) cieszą się nienaganną opinią moralną i zawodową,
 - 3) złożyły egzamin państwowy z wynikiem pozytywnym,
 - 4) złożyły odpowiednie przyrzeczenie.

§ 51. Minister Finansów ma prawo w przypadkach uzasadnionych długoletnim stażem pracy na odpowiedzialnych stanowiskach lub długoletnią pracą naukową w zakresie rachunkowości zwolnić osobę ubiegającą się o tytuł dyplomowanego biegłego księgowego od obowiązku złożenia egzaminu państwowego.

§ 52. Skreślenie z państwowej listy biegłego księgowego może nastąpić na podstawie decyzji Ministra Finansów powziętej po wysłuchaniu opinii Stowarzyszenia Księgowych w Polsce, w razie gdy dyplomowany biegły księgowy:

- 1) nie wykonuje należycie swoich obowiązków biegłego księgowego,
- 2) postępowaniem swoim podważa dobre imię dyplomowanego biegłego księgowego.

§ 53. 1. Minister Finansów ustali:

- 1) skład państwowej komisji egzaminacyjnej dla biegłych księgowych oraz po zasięgnięciu opinii Stowarzyszenia Księgowych w Polsce;
- 2) program, organizację i tryb przeprowadzania egzaminów państwowych,
- 3) treść i formę przyrzeczenia składanego przez osoby, które zadość uczyniły wymaganiom § 50 pkt 1—3.

2. Minister Finansów ogłasza nazwiska osób wpisanych na listę dyplomowanych biegłych księgowych oraz zmiany w niej zachodzące.

3. Minister Finansów może zlecić Stowarzyszeniu Księgowych w Polsce zorganizowanie i prowadzenie ewidencji dyplomowanych biegłych księgowych oraz rozpatrywanie i orzekanie w sprawach zachowania przez dyplomowanych biegłych księgowych etyki zawodowej.

§ 54. 1. Ustanawia się wynagrodzenie funkcyjne w wysokości do 1.000 zł miesięcznie dla dyplomowanych biegłych księgowych wpisanych na państwową listę, wypłacane w okresie wykonywania przez nich funkcji rewidenta lub kierującego pracą zespołu rewidentów w resortach i prezydiach rad narodowych. Decyzje o przyznaniu wynagrodzenia podejmuje ministrowie (prezydium rad narodowych) we właściwym trybie.

2. W okresie przejściowym, najdalej do dnia 31 grudnia 1961 r., wynagrodzenie funkcyjne przyznaje się w wysokości do 500 zł miesięcznie dla rewidentów powołanych w resortach i prezydiach rad narodowych, nie posiadających jeszcze w tym okresie tytułu dyplomowanego biegłego księgowego. Decyzje o przyznaniu wynagrodzenia podejmuje ministrowie (prezydium rad narodowych) we właściwym trybie.

3. Wypłata wynagrodzeń, o których mowa w ust. 1 i 2, dokonywana będzie w ciężar kosztów lub budżetu jednostek organizacyjnych zatrudniających rewidentów.

4. Przyznanie wynagrodzenia nie pozbawia prawa do otrzymywania dodatków, nagród i premii.

5. Wypłatę wynagrodzenia wstrzymuje Minister Finansów w razie:

- 1) zrzeczenia się przez dyplomowanego biegłego księgowego tytułu zawodowego,
- 2) skreślenia z państwowej listy biegłych,
- 3) niewykonywania czynności określonych w § 47 przez okres co najmniej jednego roku.

6. Zobowiązuje się Ministra Finansów do opracowania odpowiedniego aktu normatywnego regulującego sprawę samistnych wynagrodzeń wypłacanych za prace określone w § 47.

§ 55. Zaleca się Stowarzyszeniu Księgowych w Polsce zorganizowanie i prowadzenie szkolenia osób ubiegających się o tytuł dyplomowanego biegłego księgowego.

§ 56. Państwowe jednostki organizacyjne zatrudniające dyplomowanych biegłych księgowych mają obowiązek zwolnić te osoby od ich zajęć na okres do 21 dni kalendarzowych w roku do prac, o których mowa w § 47 pkt 1.

Dział V.

PRZEPISY KOŃCOWE

§ 57. Ilekczo w niniejszej uchwale jest mowa:

- 1) o ministrze lub ministerstwie — należy przez to rozumieć również kierownika urzędu centralnego lub urząd centralny,
- 2) o departamencie — należy przez to rozumieć również równorzędną komórkę organizacyjną,
- 3) o prezydium powiatowych rad narodowych — należy przez to rozumieć również prezydium rad równorzędnych stopni,
- 4) o wydziałach prezydiów rad narodowych — należy przez to rozumieć również samodzielne oddziały, samodzielne referaty, komitety, komisje lub równorzędne komórki organizacyjne,
- 5) o jednostkach budżetowych — należy przez to rozumieć również zakłady budżetowe,
- 6) o zjednoczeniach — należy przez to rozumieć również inne jednostki organizacyjne powołane do wykonywania bezpośredniego nadzoru nad podległymi im przedsiębiorstwami.

§ 58. Przepisy niniejszej uchwały nie naruszają uprawnień specjalnych organów kontroli, powołanych odrębnymi przepisami, jak np. inspektoratów kontrolno-rewizyjnych Ministerstwa Finansów, Państwowej Inspekcji Handlowej, Inspekcji Żywnościowej, Inspekcji Sanitarno-Epidemiologicznej itp.

§ 59. 1. Minister Finansów określi w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej wymagania stawiane oso-

bom powoływany na stanowiska głównych księgowych i rewidentów.

2. Minister Finansów upoważniony jest do wprowadzenia egzaminów kwalifikacyjnych dla osób wymienionych w ust. 1.

§ 60. Ministrowie i prezydium wojewódzkich rad narodowych w terminie 6 miesięcy uregulują na podstawie niniejszej uchwały szczegółowo organizację rewizji.

§ 61. Zaleca się centralnym władzom spółdzielczym uzupełnienie zasad spółdzielczej organizacji kontroli na podstawie przepisów niniejszej uchwały.

§ 62. 1. Tracą moc:

- 1) uchwała Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 1950 r. w sprawie praw i obowiązków głównych (starszych) księgowych przedsiębiorstw i zakładów uspołecznionych (Monitor Polski Nr A-26, poz. 280),
- 2) uchwała nr 112 Rady Ministrów z dnia 21 lutego 1951 r. w sprawie praw i obowiązków głównych (starszych) księgowych jednostek budżetowych (Monitor Polski Nr A-18, poz. 234),
- 3) uchwała nr 1192 Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 1952 r. w sprawie zniesienia kontroli wewnętrznej oraz powołania inspekcji resortowej i księgowych rewidentów (Monitor Polski Nr A-106, poz. 1640) w części dotyczącej księgowych rewidentów i rewizji finansowo-księgowej,
- 4) uchwała nr 332 Rady Ministrów z dnia 16 sierpnia 1957 r. w sprawie badania sprawozdań finansowych przedsiębiorstw państwowych działających według zasad rozrachu gospodarczego (Monitor Polski Nr 73, poz. 438) oraz inne przepisy w sprawach unormowanych niniejszą uchwałą.

2. Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w niniejszej uchwale pozostają w mocy przepisy szczegółowe wydane na podstawie przepisów uchylonych, jeśli nie są sprzeczne z zasadami niniejszej uchwały.

§ 63. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

279

UCHWAŁA Nr 213a RADY MINISTRÓW

z dnia 22 maja 1959 r.

o przedłużeniu mocy obowiązującej uchwały z dnia 5 lutego 1958 r. w sprawie premiowego funduszu dewizowego dla kopalń węgla kamiennego.

Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. Przedłuża się moc obowiązującą uchwały nr 31 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 1958 r. w sprawie premiowego funduszu dewizowego dla kopalń węgla kamiennego (Monitor Polski Nr 45, poz. 258) do dnia 31 grudnia 1959 r., z tym że na fundusz ten w roku 1959 przeznaczą się po 1,5 rubla dewizowego za każdą tonę węgla wydobytego przez kopalnię ponad ustalone dla niej roczne zadania, nie niższe od założeń narodowego planu gospodarczego.

§ 2. Upoważnia się Ministra Handlu Zagranicznego do przyznawania nagród z funduszu aktywizacji eksportu tym pra-

cownikom kopalń węgla kamiennego, którzy osobistym wkładem pracy przyczynili się do poprawy jakości węgla kamiennego przeznaczonego na eksport oraz do dotrzymania warunków dotyczących jakości węgla, a zastrzeżonych w umowach eksportowych. Łączna suma nagród z tego tytułu nie może przekroczyć kwoty zł 1.500.000 rocznie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z tym że przepisy § 1 obowiązują od dnia 1 stycznia 1959 r., a w odniesieniu do § 2 — od dnia 1 marca 1959 r.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz